

VEDTAK 33/09 I TVISTELØSNINGSNEMNDA

Twisteløsningsnemnda avholdt møte tirsdag den 2. juni 2009 i Arbeidstilsynets lokaler, Lillestrøm.

Ved behandlingen av saken var tvisteløsningsnemnda sammensatt slik:

Faste medlemmer

Henning Harborg, leder

Haakon Skaug, LO

Elisabeth Lea Strøm, NHO

Særskilt oppnevnte medlemmer

Dagfin Eliassen, Fagforeningen Lederne

Hans-Martin Møllhausen, Norsk Industri

Saken gjelder

Twist om uttak av foreldrepermisjon etter arbeidsmiljøloven § 12-5

Arbeidstaker

A

Arbeidsgiver

B

Det ble truffet slikt vedtak:

Saksforhold

A jobber skift i seksukers turnus hos B i X. Han søkte den 4. februar 2009 om foreldrepermisjon i 6 uker. Han ønsker å dele permisjonen i to ved å ta tre uker fra 20. juli til 9. august 2009 (uke 30, 31 og 32) og de resterende tre ukene fra 4. til 24. januar 2010 (uke 1, 2 og 3).

I ukene 30, 31 og 32 skal barnets mor ha ferie, mens i ukene 1, 2 og 3 har barnets mor hatt ulønnet permisjon i over en måned og hun skal da tilbake i arbeid. A vil ha aleneansvaret for to barn i denne perioden, som også er satt av til tilvenning i barnehage.

Turnusordningen ved virksomheten er lagt opp slik at arbeidstakerne skal jobbe 33,6 timer i snitt over en seksukersperiode, med ujevn belastning i de forskjellige ukene. Arbeidstakers ønskede gjennomføring av permisjon vil innebære at han har permisjon i de mest arbeidskrevende ukene av turnusperioden.

B avslo søknaden i e-post av 26. februar 2009. Begrunnelsen var at arbeidsgiver får trygderefusjon tilsvarende en 6 ukers arbeidsperiode, det vil si 201,6 timer. B mener det må være en forutsetning at oppdelingen samsvarer med skiftplanen slik at avviklingen gir bedriften en tapt arbeidstid på 201,6 timer, hvilket vil si at en fedrepermisjon på 6 uker må inneholde alle de forskjellige skiftukene i gjeldende arbeidsplan.

Saken ble brakt inn for tvisteløsningsnemnda ved brev datert 4. februar 2009, mottatt 12. mars 2009.

Overfor nemnda har begge parter fått anledning til å komme med utfyllende merknader i saken. Det vises i denne forbindelse til brev av 1. april 2009 fra B samt e-post av 28. april 2009 fra A.

Arbeidstakers anførsler

A mener at arbeidsmiljøloven gir en rett til fri i seks uker uansett hvordan man jobber, og anfører i det vesentligste:

A kan ikke se ut fra lovverket at permisjonen skal regnes om i timer.

Han hevder at B ikke har en ensartet praksis i håndteringen av foreldrepermisjoner, og at flere har fått ta ut permisjonen på en slik måte at det utgjør flere timer enn han har søkt om.

Uansett er en av ukene han har søkt om permisjon satt opp som ferie, slik at B forslag kun gir 168 timer fri, mot 201,6 som de opplyser at de får refundert fra trygden.

Arbeidsgivers anførsler

B mener den oppdelingen A søker om vil medføre vesentlige ulemper for virksomheten, og anfører i det vesentligste:

Bedriften er av den oppfatning at permisjonen, når den deles opp, skal gi samme rett til fri som om permisjonen var gitt sammenhengende. Den inndelingen av permisjonen som virksomheten har foreslått for A har tilnærmet samme arbeidstidsfri som hans arbeidstid i 6 uker.

A går skift og har lagt opp permisjonsuttaket slik at permisjonen tas i de arbeidsintensive periodene av skiftplanen. I og med at det er snakk om korte perioder er det ikke mulig å ansette vikar. Det medfører at bedriften er nødt til å sette andre skiftoperatører på overtid for å dekke opp A fravær. Slik han har lagt opp permisjonen, medfører dette at det blir en ekstra belastning på flere operatører og en vesentlig kostnadsøkning for bedriften.

I A forslag til oppdeling vil hans fravær i de 2 periodene bestå av de tre første skiftukene begge gangene. Dette representerer et tap av arbeidstid som bedriften må erstatte på 288 timer, mens bedriften kun får erstattet 201,6 arbeidstimer fra trygden.

Bedriften har tilbudt A å dele opp permisjonen i to deler slik at han har permisjon i skiftuke 1, 2 og 3 i en periode og skiftuke 4, 5 og 6 i den neste perioden. En annen form oppdeling vil være en vesentlig ulempe for bedriften.

Tvisteløsningsnemndas merknader

Arbeidsmiljøloven § 12-14 fastsetter at tvist om rett til permisjon etter kapittel 12, herunder rett til foreldrepermisjon etter § 12-5, avgjøres av tvisteløsningsnemnda. Frist for å bringe saken inn for tvisteløsningsnemnda er så snart som mulig og senest før full eller delvis permisjon påbegynnes, jf. forskrift om tvisteløsningsnemnd etter arbeidsmiljøloven § 3 andre ledd. Permisjonen skal påbegynnes 20. juli 2009. Saken ble brakt inn for tvisteløsningsnemnda den 12. mars 2009, og anses rettidig innbrakt.

I henhold til arbeidsmiljøloven § 12-5 første ledd har foreldrene rett til permisjon i til sammen tolv måneder. Nemnda legger til grunn at den omtvistede permisjonen på seks uker er en del av den permisjonen foreldrene har krav på etter arbeidsmiljøloven § 12-5 første ledd, og forstår saken slik at spørsmålet er om arbeidstaker har krav på at fedrekvoten av foreldrepermisjonen på seks uker kan deles og tas ut med tre uker på sommeren i 2009 og tre uker i januar 2010. I de tre ønskede ukene sommeren 2009 (uke 30, 31 og 32) har barnets mor ferie, og arbeidstaker ønsker permisjon i de tre ukene slik at de kan ha fri sammen. Arbeidstaker ønsker de tre siste ukene i januar 2010 for å få permisjonen til å sammenfalle med barnets tilvenning til barnehage. Avvikling av permisjon i januar 2010 vil innebære en oppdeling av fødselspermisjonen etter § 12-5 (1) idet morens permisjon utløper over en måned tidligere.

Nemnda har i sak 43/07 uttalt at fedrekvoten normalt skal tas ut sammenhengende og at arbeidstaker i alle fall ikke har et ubetinget krav på å få fordele fedrekvoten etter eget forgodtbefinnende. Nemnda har i sak 25/08 med henvisning til forarbeidene til den tidligere arbeidsmiljøloven § 31 nr 3 (Ot. prp. nr. 3 for 1975-76) videre uttalt at den samlede permisjonen på tolv måneder etter § 12-5 (1) må tas ut sammenhengende med mindre særlige forhold tilsier noe annet og det ikke vil virke urimelig for arbeidsgiveren. Utgangspunktet etter dette er at arbeidstaker uten særlige grunner verken har krav på å få dele fedrekvoten i to perioder eller å få utsette deler av permisjonen etter § 12-5. Nemnda finner ikke at de grunner for oppdeling arbeidstaker har angitt i denne saken, tilsier at de hovedregler som er angitt ovenfor, fravikes. Nemnda har således kommet til at arbeidstaker ikke har krav på å fordele permisjonen slik han ønsker.

Nemnda registrerer at arbeidsgiver i denne saken har tilbudt arbeidstaker å dele permisjonen i tråd med arbeidstakers ønsker, men slik at han – for å unngå at oppdelingen av permisjonen medfører skjev arbeidsbelastning – kan pålegges å arbeide 33,6 timer i de ukene av turnusperiodene han ikke har permisjon. Partene står fritt til å avtale slike løsninger, og nemnda anser det positivt at partene derved tilsynelatende har funnet en løsning som ivaretar arbeidstakers ønsker uten at arbeidsgiver påføres større ulemper.

Konklusjon:

Arbeidstaker gis ikke medhold

Tvisteløsningsnemnda

Henning Harborg
leder

Lillestrøm, 04.06.2009

Til orientering:

Tvist om rett til delvis permisjon kan bringes inn for domstolene etter at tvisteløsningsnemndas avgjørelse foreligger, jf arbeidsmiljøloven § 17-2 andre ledd. Nemndas konklusjon står ved lag mens saken er til behandling ved domstolene. Dersom dette vil virke urimelig, kan retten etter krav fra en av partene fastsette en annen midlertidig ordning.

Fristen for å bringe tvisten inn for domstolene er åtte uker regnet fra det tidspunkt tvisteløsningsnemndas avgjørelse foreligger, jf arbeidsmiljøloven § 17-2 tredje ledd.